

Ők mesélték...

Riskó Tibor

Ha a rovatban a megszokottól eltérően címet adnék mondanivalómnak, csupán annyit írnék: „Egy doboz morfinampulla...”

Néhány évtizeddel ezelőtt, még kakasszéki működésem idején kisipolyosodott, nyaki nyirokcsomókra terjedő tbc-s folyamattal egy vonzó külsejű fiatalasszonyt vettünk fel az osztályra, egy orvos feleségét. Egyedül, kísérő nélkül érkezett. Akkoriban még a Streptomycin vagy egyéb antituberkulotikus szerek csak kivételesen álltak rendelkezésre. Többnyire külföldi rokonok, szervezetek küldték a betegeknek. Ezért az ő esetében az addigi kezelés során is csak a kialakult tályogok incidálása történt, visszamaradt sipolyokkal, amelyeket naponta kötözni kellett, mert a genny átütött a kötésen. Vizitekkor gyakran tapasztaltam, hogy nagyon zárkózott, kérdéseimre egykedvűen válaszolt, depressziósként viselkedett. Egyik vizit alkalmával megkértem, hogy jöjjön a szobámba, mert szerettem volna megtudni, hogy viselkedésének mi az oka, mi bántja. Sírva mondta el, hogy legfőbb bánata az, hogy orvos (!) férjével hosszabb ideje semmiféle kapcsolata nincs, még befekvéskor sem kísérte el, mert férje – a sipolyok miatt – „undorodik” tőle. Gyermeük nincs, ezért elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Próbáltam meggyőzni, hogy meg tudjuk gyógyítani, legyen türelemmel, van remény. Azt kérdezte: „Mi lesz, ha nem sikerül? Akkor öngyilkos lesz! Orvosi asszisztensként dolgozik, tehát ismeri ennek lehetőségeit. Erre már fel is készült.” Megoperáltam, eltávolítottuk a kóros nyirokcsomókat, a műtéti sebet subcutan varratokkal zártuk. Így később csak a metszés vonala látszott heg nélkül. A műtét után megfelelő gyógyszereket kapott. Amikor a megbeszélrt időben ellenőrzésre jött, felkeresett a szobámban, és négy szemközt átadott egy doboz morfininjekciót. Azt mondta: „Főorvos úr, ez lett volna a »megoldás«! De most már felesleges. Férjemmel a kapcsolatunk minden vonatko-

zásban rendeződött. Köszönöm, hogy akkor meghallgatott, és meg is gyógyított.” A morfininjekciókat – emlékeztetésül ma is őrzöm. Sokszor emlékeztettek arra, hogy a beteget nemcsak „megoperálni”, hanem meghallgatni is kell!

Mindezt azért írtam le, mert ma is – amikor már sok helyen pszichológusok segítik a betegek kezelését – az a véleményem, hogy nem küldhetünk minden „depressziós” beteget azonnal a pszichológushoz, elhárítva magunktól a problémát, a felelősséget. Az úgynevezett pszichológiai módszereket ismerni és alkalmazni kell a beteget közvetlenül kezelő orvosnak is. Ehhez azonban idő és türelem kell...

Kovács Attila

A női mentős kórterem pótágyán 80 év feletti beteg feküdt ismeretlen eredetű anaemia miatt. Az osztályvezető csontvelő-mintavételt rendelt el, és hát ki másra bízhatta volna a sternumpunkciót, mint rám, a zöldfülű gyakornokra. Amikor a szükséges eszközöket tartalmazó tálcával a néni felé közeledtem, igyekeztem magabiztosnak látszani, és már jó előre nyugtattam őt (és magamat):

– Kezét csókolom, egyáltalán ne tessék izgulni, szinte nem is fog fájni! Először érzéstelenítőt tetszik kapni, és ha majd hat, akkor következik maga a mintavétel.

Az idős hölgy nem szólt, csak bólogatott. Később folytattam a nyugtató szavakat:

– Most egy kis szúrás tetszik érezni, azután megszívom a fecskendő. Valóban, akkor fájni fog kissé! Olyan bátor tetszik lenni, kérem, most szorítsa össze jól a fogát!

Úgy tűnt, a beteg megsajnálta az izguló, de bátorító doktort, és ő is mindenáron együtt akart velem működni. A foga említésére felcsillant a szeme, és segítőképpen kérdezte:

– Doktor úr! VEGYEM KI A FOGAMAT A FIÓKBÓL???